

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER
ALT KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

15 Şubat 2012 Çarşamba

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER ALT KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

15 Şubat 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

Toplu İş İlişkileri Kanunu Tasarısı (1/567) (Devam)

Sayfa

1:30

İ Ç İ N D E K İ L E R

BİRİNCİ OTURUM

Sayfa

1:30

İlhan KARAVELİOĞLU (Türk Armatörleri
İşverenler Sendikası Temsilcisi)

1:3

Sıtkı GÜVENÇ

(Kahramanmaraş)

3

Dr. Hasan PEKDEMİR (Türkiye Denizciler
Sendikası Genel Başkanı)

3, 4:6

Tamer KIRAN (Deniz Ticaret Odası Yönetim
Kurulu Üyesi)

3:4

İrfan GÜVENDİ (MÜSİAD Temsilcisi)

6:8

Eray AKDAĞ (TÜSİAD Ankara Daimi Temsilcisi)

9:12

Ahmet ŞAĞAR (TOBB Başkanlık Özel Müşaviri)

12:14, 25, 29

Bülent PİRLER (TİSK Temsilcisi)

14:24, 28,

29:30

Hayrettin GÜNGÖR (TBB Genel Sekreteri)

24:25

Namık ATA (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Müsteşar Vekili)

25:26

Cengiz DELİBAŞ (TİSK Danışmanı)

26:28

Süleyman ÇELEBİ

(İstanbul)

28, 29

Açılma Saati: 10.38
Kapanma Saati: 12.17

15 Şubat 2012 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.38
BAŞKAN: Mehmet DOMAÇ (İstanbul)
-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, hepinize günaydın, hoş geldiniz.

Çoğunluğumuz var, toplantımızı açabiliriz.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı Alt Komisyonu olarak 2'nci toplantımızı açıyorum.

(1/567) sıra sayılı Kanun Tasarısı hakkında katılımcıların görüşlerini alarak Komisyon çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Görüşlerine başvuracağımız TOBB var, TÜSİAD var, MÜSİAD var, sanıyorum Deniz Ticaret Odası var –onların konumu ayrı- bir de Denizciler Sendikası var, onlar İstanbul'da bulundukları için ve sendikalarının durumunun, iş kollarının durumunun özel olduğu için kendilerinin dinlenmesini istediler.

Önce, bu Denizciler Sendikası'ndan başlayalım, sendikaları bitirmiş olalım. Yani biz, konfederasyonlarla görüşüyoruz aslında ama Denizciler Sendikası'nın durumu özel olduğu için onunla da başlayarak devam edelim, daha sonra işveren temsilcilerine geçeceğiz.

Buyurun, sizi dinliyoruz.

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Efendim, ben Türk Armatörleri İşverenler Sendikası Başkanıyım, otuz yıldır sendikacıyım, yirmi yıldır da Türk Armatörler...

BAŞKAN – Önce sendikayla başlayalım, sendikaları dinleyelim, sonra sizi dinleyelim.

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Ben kendimi tanıtmak için söyledim efendim.

Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Türk Armatörleri İşverenler Sendikası olarak, bizim bu Sendikalar Kanunu'yla ilgili son yapılan birleştirmeye karşı bunun sektörümüzü tamamen müşkül durumda bırakacak bir taslak olduğunu düşünerek sizlere bir teklifte bulunduk.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının hazırladığı Sendikalar Kanun Taslağı, hâlen yürürlükte olan 2881 sayılı Sendikalar Kanunu'na göre birçok değişiklik içermekte. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye'nin denizcilik sektörünü yakından ilgilendiren önemli değişiklik, iş kollarını da belirleyen 4'üncü maddede yapılması öngörülen değişikliktir. Söz konusu Tasarının 4'üncü maddesinde, 2881 sayılı Yasa'nın iş kollarını belirleyen 60'ıncı maddesinde yer alan 14 no.lu gemi iş kolu tamamen kaldırılmakta ve bunun yerine "ulaştırma, ardiye ve antrepoculuk" iş kolu katılmaktadır. Kara taşımacılığı, deniz yolu taşımacılığı, hava taşımacılığı, ardiye, antrepoculuk iş kolları içinde eritilmekte ve içinde "deniz" sözcüğü dahi olmayan "ulaştırma, ardiyecilik ve antrepoculuk" adı altında tek bir iş kolu hâline getirilmektedir.

Yapılması düşünülen birleştirmeye ortadan kaldırmalar çağımızda denizciliğin yalnız bir ulaştırma, nakliye konusu olmaması, başlı başına bir uluslararası endüstri ve ticaret dalı olması, deniz iş kolunun özelliği nedeniyle ayrı bir iş yasası, 854 sayılı Deniz İş Kanunu ve ticari işverenlerin de özel bir ticaret kanuna, Deniz Ticaret Kanunu'na tabi olması ve denizde çalışma saatlerinin ve çalıştırma normlarının Uluslararası Çalışma Örgütü ILO ve Uluslararası Denizcilik Örgütü IMO ve STCW tarafından belirlenmiş olması denizcilik alanında kurumlaşmaların özellik arz etmesi, Deniz Ticaret Odamızın ayrıca olması ve Denizcilik Müsteşarlığının mevcudiyeti ve Avrupa ülkelerinde denizcilik bakanlığının dahi ayrı olması. Ayrı bir iş kolu, bu bir ihtiyaç, bir zarurettir. Deniz işverenlerinin ve gemi adamlarının sorunlarının değişik ve uluslararası olması, iş yerlerinin hiçbir benzer özellik taşıması, dünyada deniz işverenleri ve gemi adamlarının müstakilen teşkilatlanmış olması gerçekleri göz önüne alındığında çalışma hayatındaki sosyal, ekonomik ve akla gelebilecek tüm ilişki sorunlarının değişik olarak deniz işvereni ve gemi adamlarının teşkilatlanmasının hiçbir benzer özellik göstermeyen diğer iş kolları içerisinde eritilmesi, dünyadaki teşkilatlanma biçimi önünde olumsuz sonuçlar doğuracağı gibi, Türk denizciliğinin gelişimi açısından da sakıncalar taşıyacak ve Türk denizciliğinin uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü zayıflatacaktır.

Şimdi, efendim, biz burada işveren temsilcisi olarak buna bu şeyi yapıyoruz. Aynı zamanda, işçi kesimi de yanımızda aynı savunma içinde. İhtiyacımız, yani talep, işçi ve işveren olarak biz bunu savunuyoruz, bu bir ihtiyaç. Diğer iş kolları da "Biz de bunları ayıralım." arzusu kulağıımıza geliyor. Bu yanlış bir savunma çünkü bizim biraz evvel ifade ettiğim gibi, 854 sayılı Deniz İş Kanunu'muz, iş kanunumuz ayrı, çalışma şartlarımız ayrı ve uluslararası ilişkilerle bağlı bir çalışma düzeni içindeyiz ve bu şekilde rekabet etme durumundayız ve bu düzeltmeyi de hem işçi ve hem işveren kanadı olarak sizlerden talep ediyoruz. Bunların dikkate alınması hususunu sizlerden istirham ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ayrı bir iş kolu olarak düzenlenmeyi talep ediyorsunuz?

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Evet, efendim. Şimdi, burada bizi ulaştırma, daha önce gemi ve deniz taşımacılığı idi, ayrı idi, burada ulaştırma, ardiye ve antrepoculuk içine konuyor ki bu tamamen bizi son derece müşkül durumda bırakan, iş kolumuzu, işçi ve işvereni bunun düzeltilmesi ve ayrı bir iş kolu olarak... Daha evvel de bakanlarımızla ve ilgili kuruluşlar da bu konuda bir mutabakata varılmış idi fakat son anda gene böyle bir şey olmuş. Bunun düzeltilmesini acilen rica ediyoruz efendim.

SITKI GÜVENÇ (Kahramanmaraş) – Ne kadar işçi çalışıyor bu sektörde?

TÜRKİYE DENİZCİLER SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. HASAN PEKDEMİR – Yaklaşık 50 bin, en son 2009 yılı Temmuz ayı istatistikleri 49.500.

BAŞKAN – Tabii, şu anda sektörde bir sorun var, değil mi?

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Efendim, büyük bir kriz var.

BAŞKAN – Deniz taşımacılığı ve gemi imalatçılığı sektöründe büyük bir sorun var, o nedenle 50 bin civarında yoksa daha önce çok daha fazlaydı bu sektörde çalışan kişi sayısı, değil mi?

TÜRK ARMATÖRLERİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ İLHAN KARAVELİOĞLU – Evet, 300 binlere çıkan bir rakamdı fakat bugün, 38 küsur Tuzla'daki tersane, aşağı yukarı 40' yakın Yalova'daki tersane, 11 tane Ereğli'deki tersanenin yüzde 90'ı kapanmış vaziyette. Denizcilik sektörü büyük bir kriz içinde ve turizmden sonra en büyük döviz geliri getiren sektör olarak da denizcilik sektörü. Bunun dikkate alınması ve denizciliğin desteklenmesi bakımından bu müşkülâtımızın aşılmasında sizlerin de katkısının bulunmasını rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi Sayın Kıran'ı dinleyelim.

Tamer Kıran, Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi.

DENİZ TİCARET ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ TAMER KIRAN – Sayın Komisyon Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli misafirler; öncelikle bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim.

Konuya armatörler, işverenler açısından baktığımızda, çalışanlar, işçiler açısından baktığımızda her iki tarafın da ortak bir arzusunu dile getirmek üzere şu anda burada bulunuyoruz. Bu arzumuz, Sayın Yönetim Kurulu Başkanımın biraz önce belirttiği gibi, uzun yıllardır ayrı olan deniz iş kolu ve gemi iş kolu olarak adlandırılan iki iş kolunun kaldırılarak “ulaştırma, ardiyecilik ve antrepoculuk” iş kolu adı altında birleştirilmesi sektörümüzde özellikle son dönemde yakalamaya başladığımız olumlu havanın, ılımlı havanın, sendikalaşma yolundaki ılımlı havanın önünde ciddi bir

engel olacağı endişesindeyiz. Sebebi, barajlardan dolayı Türkiye Denizciler Sendikasının ciddi sıkıntı altında kalacağını düşünüyoruz. Bu arzımızı size iletmek üzere burada bulunuyoruz.

Gemi iş kolu, deniz iş kolu ayrı bir dünya. Ardiyecilik, antrepoculuk, hepsine çok saygımız var fakat farklı iş kolları. Çok kısa bir örnek vermem gerekirse işte, bir gemide, buradan kalkıyorsunuz, Amerika'ya gidiyorsunuz, yirmi gün, yirmi beş gün, otuz gün aynı gemi içinde apayrı bir yaşam yaşıyorsunuz. İş Kanunu'nuz ayrı, 854 sayılı, Deniz Ticaret Kanunu'nuz ayrı, Ticaret Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu vesaire hepsine dâhil olmakla beraber onların haricinde bir de Deniz Ticaret Kanunu'muz var. Uluslararası kurallar, kanunlar var, onlara tabiyiz. Farklılık gösterdiğimiz için deniz iş kolunun da farklı olarak kabul edilmesini arz ediyoruz. Bu görüşümüzü dikkate alırsa sayın Komisyon üyelerimiz, yakaladığımız bu ılımlı, olumlu havanın ben çok daha ileriye gideceğine, sektörümüzdeki sendikalaşma oranının da çok daha ilerlere gideceğini ümit ediyorum. Bunu yeniden gözden geçirmenizi sizden arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Hasan Bey, sizi dinliyoruz.

Hasan Pekdemir, Denizciler Sendikası Genel Başkanı.

TÜRKİYE DENİZCİLER SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. HASAN PEKDEMİR -
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, biz de 20 no.lu mevcut deniz iş kolunun bağımsız ve ayrı olarak kalmasını talep etmekteyiz Komisyonunuzdan. Malum, 854 sayılı, denizciler farklı, farklılığını izah etmeye çalışacağım.

Biz, 854 sayılı Deniz İş Yasası'na tabiyiz. Bütün çalışanlar, basın sektörü hariç, 4857 sayılı Yasa'ya tabiyken Türkiye'de denizcilerle ilgili ayrı bir yasamız var, ayrı bir kanunumuz var. Ayrı yasa, ayrı çalışma sisteminden ortaya çıkmıştır. Gemi adamı, gemiyle ilgili, gemideki çalışanların yeterliliği, dayanıklılığı, ehliyet düzeyi, gece çalışmaları ve sürekli gemide bulunmasını gerektirdiğinden dolayıdır ki Deniz İş Kanunu farklıdır, farklı olduğu için de ayrı bir yasası vardır.

Yine işveren vekili arkadaşlarımızın arz ettiği gibi, deniz ticaret hukuku işverenlere yönelik olarak ayrı bir hukukları vardır. Biz IMO'nun bir üyesiyiz. Dolayısıyla, IMO'nun gerekli kıldığı STCW konvansiyonuyla ilgili alınan bazı kararlar denizcilik sektörünü etkilemektedir. STCW konvansiyonu nedir? Gemi adamlarının eğitim, belgelendirme, vardiya tutma ve standartların düzenlenmesine dair hükümlerdir. Bununla ilgili, Denizcilik Müsteşarlığında, bir gemide geminin sefer bölgesine göre, taşıdığı yükün cinsine göre, geminin grostonuna göre, yani büyüklük ve küçüklüğüne göre, gemideki ehliyet düzeylerine göre ne kadar personel çalışacağını, hangi ehliyet düzeyinde personel çalışacağını, bunların sağlık durumlarıyla ilgili ve ne kadar süreyle ilgili yetki

verileceğini ve belgelendirmelerin hangi tür belgelendirmenin olacağını düzenleyen bir hüküm vardır. Bu bakımdan da denizcilik tamamıyla öznal, kendine münhasır, spesifik birtakım özellikler taşımaktadır. Bu şayet bizim deniz iş kolu endüstriyel ilişkiler açısından diğer iş kollarıyla birleştirilip aynı bir çatı altında örgütlenme belki güçlü sendikacılık açısından böyle düşünülüyor olabilir ama örgütlenme endüstriyel ilişkiler açısından yeni bir karmaşa doğuracağını düşünüyorum ve yeni bir karmaşa doğuracağı da kesin olduğundan emin olarak bunu söylemek istiyorum.

İkinci bir boyut: Biz sektörümüzde en son 2009 yılında yayınlanan istatistikler -50 bin kişi varsayıyorum- 50 bin kişisiyse şu an yaklaşık 4.500 ve hızlı bir şekilde örgütlenmeye doğru gidiyoruz, 5 bine yakın bir üye yapımız var. Yani mevcut hâliyle yüzde 10 barajı bile bize yeterli iken iş kollarının birleştirilmesiyle beş ayrı iş kolu tek bir çatı altında birleştiriliyor. Sanıyorum, şu an toplu sözleşme yapmaya yetkili olan altı tane sendika bir araya geliyor. Altı sendika birbirleriyle tamamıyla farklı olan TÜMTİS, Nakliyat-İş, Demiryolu-İş, Deniz-İş, Hava-İş, Liman-İş. Dolayısıyla, diğerlerinin belki anlaşılabilir bir tarafı olabilir onu bilemiyorum ama deniz iş kolunda çalışma sistemi, yapısı farklı olan bu yapının bir çatı altında toplanmış olması biz sektörel olarak da deniz iş kolu olarak da bir, yetki bakımından yüzde 3 barajı da var tabii, bu ciddi bir sorun olacak çünkü 800 bine çıktı. Şu an Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre yüzde 3, 24 bin civarında bir üyeye tekabül ediyor, armatörlerimiz burada. Denizcilik sektöründe kriz olduğu bir dönemde ben, Sayın Tahir Kıran'ı üye yapmış olsam bile yüzde 3 barajını geçmem söz konusu değil. Dolayısıyla, bizim kendine spesifik ayrı bir özelliği olan deniz iş kolunun bu zamana kadar olduğu gibi bundan sonra da ayrı bir iş kolu olarak kalması sektör gelişimi açısından, sendikacılığın şu anki mevcut örgütlü olanların yasal haklarını kullanma açısından en azından mevcut haklarını koruyabileceğini düşünüyoruz. Biz, deniz iş kolunun bağımsız, ayrı bir iş kolu olarak kalmasını istiyoruz. Yüzde 3 barajıyla ilgili de tabii, şu an sendikayla ilgili değil, ben, işverenle birlikte gelmişim.

BAŞKAN – O konuda konfederasyonlar dün uzun uzun bizi bilgilendirdiler.

TÜRKİYE DENİZCİLER SENDİKASI GENEL BAŞKANI DR. HASAN PEKDEMİR – İlave bir şey daha belirtmek isterim, o da şu efendim: Gemideki çalışan kişilerin sayılarını, yeterliliklerini belirleyen ayrı bir Denizcilik Müsteşarlığımız var. Denizcilik Müsteşarlığımız uzmanlık bir kurumdur. Elimde, gemi adamlarının, gemideki çalışmasıyla ilgili yönetmelik ve yönerge bölümleri var. Yönerge bölümlerinde her bir çizelgede, her bir kısımda liman içerisi, römorkaj hizmetleri yapan, yolcu taşımacılığı yapan, liman dışı sefer yapan gemilerde kaç kişi çalışacakları, bunların ne tür çalışacakları, hangi sertifikalarla donatılacakları, ne tür ehliyetlere sahip olacakları ayrı ayrı belirtilmiş, ayrı ayrı uzmanlık bir kurumdur. Bununla ilgilenen şu an Denizcilik Müsteşarlığında en az iki genel müdürlük düzeyinde bir çalışma var. Dolayısıyla, eğer bu iş kolu birleştirilirse endüstriyel ilişkilerde yeni bir karmaşa olacağı kanaati çok güçlü bende. Ben kendim kaptanım, kaptan

kökenliyim, yıllarca kendimi denize vermiş olan bir kişiyim, ayrıca yapı olarak da tabii, eğitim olarak da endüstriyel ilişkiler doktoruyum. Yıllarca da sektörün içerisinde hem denizde hem de sendikacılıkta çalışıyorum ve de âcizane, sendikanın ötesinde, konuyla ilgili hasbalkader belki uzman bir kimlik olarak söylerseniz, benim kendi kanaatim de odur ki deniz iş kolunun bağımsız bir iş kolu olarak kalmasına Türk endüstriyel ilişkiler sistemi açısından yarar olacağını düşünmekteyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Efendim, şimdi, MÜSİAD temsilcisi burada mı?

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ - Evet, burada.

BAŞKAN – Buyurun, sizi dinliyoruz.

İrfan Güvendi Bey, buyurun.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben aslında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve TİSK’in konuşmasından sonra konuşmayı tercih edeceğim çünkü görüşlerimiz aşağı yukarı aynı olduğu için...

BAŞKAN – Sizi biraz böyle üye sırasına göre sıraladık küçükten büyüğe doğru. Onun için, kusura bakmayın.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ - Bunu şunun için ifade ettim: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tabii, bir üst çatı olarak hepimizi aşağı yukarı temsil edecektir, artı, TİSK’le sendikal hareket olarak görüşlerimizin büyük bir kısmı ortak olduğu için ben tekrardan kaçınmak açısından onu söylemişim.

BAŞKAN – Yok, şimdi, Odalar Birliği de çok geniş bir kuruluş. Tabii, ona biraz herkesi dinleme imkânı verelim.

Buyurun.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ - Tabii, burada, ben özellikle, işveren kesimini temsil eden ve işçi kesimini temsil eden bütün arkadaşlara katkılarından dolayı teşekkür ediyorum, tabii, Hükûmetimize de teşekkür ediyorum, güzel bir kanun taslağı hazırlandı.

Tabii, işveren kesiminin burada bazı çekinceleri var. İşte bu çekincelerin birincisi, iş yeri barajıyla ilgili konulardı. Bu zaten alt komisyonda da geniş olarak tartışılacak, işte “Baraj yüzde 10’da mı kalsın, yüzde 5 mi olsun, yüzde 3 mü olsun yoksa bazı sendika temsilcilerinin istediği gibi binde 5 mi olsun ya da hiç mi olmasın?” bu tartıştığımız konulardan bir tanesi. Biz baraj konusunu, her ne kadar barajlar demokratik devletler için uygun düşünülüyor olsa bile maalesef Türkiye’de siyasi istikrarı sağlamak, ekonomik istikrarı sağlamak açısından bir şekilde barajlara razı olmaya devam ediyoruz. Bu sadece sendikal barajlar açısından değil, siyasi barajlar açısından da bu şekilde devam

ediyor. Biz şu aşamada baraj hükmünün devam etmesi gerektiğini düşünüyoruz ama bu yüzde 5 olabilir, yüzde 10 olabilir, yüzde 3 olabilir ama mutlaka bir baraj olmalı diye düşüncemiz var.

İkincisi: Burada sendikal örgütlenmeyle ilgili, daha doğrusu, sendikal çalışanlar ve sendika temsilcileri için geniş yasal haklar getirilmiş. Tabii bu madde, özellikle sendikal güvence ya da sendikal nedenlerle işten çıkartma maddesi görüntüde güzel görünüyor. Yani bir insan gerçekten sendikal nedenlerle işten çıkartılmamalı. Fakat, hukuk sistemimizde maalesef olay mahkemelere yansıdığına işveren güçlü gözüküyor. Yani işçi her zaman haklı, işveren her zaman haksız gibi bir genel yaklaşımımız var. Bugün Yargıtaydaki davalara baktığınızda, şimdi istatistik veremeyeceğim ama, büyük çoğunlukla işçilerin davaları kazandığını görüyoruz. Buradaki mantık da haklı-haksız olmaktan daha çok genel bir mantığın yansıması. Yani işçi zayıftır mantığı. Ama aslında ülkemizde işveren de işçi kadar güçlü değil. Yani ekonominin yüzde 98'inin, yüzde 97'sinin KOBİ olduğu bir ekonomide güçlü işverenlerden bahsetmek bir yanılgı diye düşünüyorum. Yani biz işveren dediğimizde belki TİSK'in temsil ettiği daha geniş kapsamlı işçi çalıştıran, işte binlerce işçisi olan, avukatı olan, mali müşaviri olan, yani beyaz yakalıların bol olduğu yapıları düşünüyoruz ama ülkemizde maalesef bu sayıdaki işveren ile diğer işvereni karşılaştırdığımızda büyük çoğunluğunun KOBİ olduğunu görüyoruz. Yani 1 ile 9 kişi arasında, 1 ile 50 kişi arasında çalıştıran işverenlerin çok daha fazla olduğunu görüyoruz. MÜSİAD olarak da bizim üyelerimizin büyük çoğunluğu KOBİ sayılabilecek ya da KOBİ ölçeğindeki insanlar ya da işverenler. Yani onları büyük işverenlerle aynı çatı altında düşünmenin doğru olmadığını değerlendiriyoruz. O nedenle, bu sendikal güvenceyle ilgili getirilen hususların, 30 işçi altında işçi çalıştıranlarla ilgili kısımların İş Kanunu'yla bağlantısının düzgün kurulması gerektiğini, işverene ekstra mali yükler getirecek düzenlemelerin bu metinlerde olmaması gerektiğini ifade ediyoruz. Zaten bu TİSK'in görüşünde de, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin görüşünde de olduğu için orada arkadaşlar tekrar söyleyecekler.

Bu sendika kurucularında aranan şartlarda özellikle işlenmiş olan suçlarla ilgili maddede biz din, dil, ırk ya da mezhep ayrımcılığı gibi suçlardan ceza almış olan kişilerin sendika kurucusu olamayacağıyla ilgili maddenin korunması gerektiğini düşünüyoruz. Yani bu konuların dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü yeni örgütlenme sisteminde eğer bir de baraj kaldırılırsa çok sayıda sendika oluştuğunda bu sendikaların bu bahsettiğimiz sıkıntıları içinde barındırabileceğini düşünüyoruz. Yani mezhepsel olabilir, bölgesel olabilir, ırki temelli olabilir, yani bunların bir şekilde, en azından ceza almış olanlarının ya da hukuken tescil etmiş olanların sınırlandırılmış...

BAŞKAN – İrfan Bey, Türkiye'de ırkı nedeniyle ceza alan biri var mı?

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Hayır, öyle değil. 301'inci madde var ya. Ayrımcılık yapmış olması nedeniyle ceza almış olanlar. Yani din, dil, ırk, mezhep ayrımı yapması dolayısıyla ceza almış olan kişilerin sendika kurucusu olamaması, ondan bahsediyoruz. Ceza almış

olan var mıdır? Eskiden çok oluyordu ama devlete karşı işlenen suçlar ve şey diye 301'inci maddede...

BAŞKAN – İşte o devlete karşı işlenen suçlar başka şey, dil, din, ırk falan, bunlar başka şeyler.

Neyse, siz devam edin.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Yani 301'inci madde ve devlete karşı işlenen suçlar oluyor aslında. Yanlış bir söz söylemeyelim.

Bu e-devlet kapısıyla ilgili olan hususta yine arkadaşlar ifade edeceklerdir. Burada da suistimale açık olabileceğini düşünüyoruz. Yani şifreleri ele geçirmiş olan bir grup ya da sendika ağasının işçileri sendikalar arasında pazarlık konusu yapabileceği gibi bir endişe var. Bunu konuştuğumuzda aslında bugün bile bu işlerin olabildiğini ifade ediyorlar zaten. Yani bugün de olabiliyor.

BAŞKAN – Neyse, bu terminolojiyi kullanmayalım burada isterseniz. Yani “sendika ağası”, “patron” falan...

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Hayır, şu anlamda...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Kenan Evren diyordu onu da...

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Yok, şu anlamda söylüyorum, yanlış anlaşılmasın. Kötü niyetle kullanabilecek olan insanlardan bahsediyoruz, şu anki sendikalardan bahsetmiyoruz.

BAŞKAN – Tamam, peki.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Yani insanlar birilerinin yetkisini ele geçirdiğinde bu yetkiyle gidip pazarlık yapabiliyor. Bilirsiniz, işte Çukurova'da pamuk tarlalarında çerçibaşı toplar ekibi, bu ekiple gider pazarlığını yapar, anlaşmasını yapar bir yerde çalıştırır. Bu anlamda bahsediyoruz.

BAŞKAN – Evet, anladım.

MÜSİAD TEMSİLCİSİ İRFAN GÜVENDİ – Yani e-devlet kapısında şifrelerin güvenliğinin sağlanamayacağına dair korkumuz var. Çünkü noterde de bunun olmadığını iddia ediyor arkadaşlar. Noterde bile bu işler olabiliyor.

Bir de işverenler e-devlet kapısı olduğu zaman hangi işçisinin hangi sendikaya ne zaman geçtiği, nasıl çıktığı, bunun takibiyle ilgili de bir mekanizmanın çok hızlı bir şekilde kurulması gerekir eğer illa e-devlet kapısı olacaksa. Çünkü akşam x sendikası sabah kalktığımızda y sendikası olabilir. Şimdi, gece 12'de bilgisayara girdiğinizde bu işi halledebilirsiniz.

Şu an için özetleyeceğim bu konular.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Bu e-devlet işine güvenin biraz. Çünkü yaklaşık on iki senedir bu e-devlet üzerinden çalışan bir kuruluştan geliyorum ben ve çok gelişti, çok güzel oldu.

Şimdi TÜSİAD’da sıra.

Buyurun.

TÜSİAD ANKARA DAİİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Komisyon üyeleri, sayın bürokratlar, değerli katılımcılar; öncelikle hepinizi şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlamak isterim.

Efendim, malumunuz bu çok önemli bir tasarı ve uzun yıllardır Türkiye’de atılması gereken adımların atılacağını umduğumuz bir tasarı. Bu konuda biz Bakanlık temsilcileriyle, Sayan Bakanla kapsamlı müzakereler gerçekleştirip onlara görüşlerimizi daha önce arz etme fırsatı bulduk diğer kurumlar gibi. Önemli olan burada tasarının dengeli, adilane, iş yaşamının çalışma barışı içerisinde ve ekonomik sürdürülebilirlik, çok daha uluslararası rekabette Türkiye’nin güçlenmesini sağlayacak bir metne ulaşılması. Bizim size yazılı olarak bugün arz ettiğimiz görüşlerimiz somut madde önerileri içeriyor ve çok sınırlı maddeyle ilgili görüşleri arz ediyor olacağız. Keza işçi ve işveren sendika konfederasyonları uzun müzakereleri Bakanlığın hakemliğinde ve koordinasyonunda yaptı ve dengeli bir noktaya varmayı büyük oranda başardı kanaatindeyiz efendim.

Bu noktada zikredeceğim maddelere geçtiğimizde ilk olarak 17’nci ve 19’uncu maddelerden bahsetmek isterim. Sendika üyeliğinin kazanılması konusu en kritik olarak ifade edilen maddelerden. Keza burada geçtiğimiz dönemde 274 sayılı Sendikalar Kanunu’ndaki noter şartı ve ardından sahte üye fişleri tartışmaları gibi konular çıktığında yıllarca çeşitli problemler oldu. Gerçek rakamların yansıtılması, Sayın Çalışma Bakanının toplantıda ifade ettiği gibi, istatistiklerde, uluslararası ortamlarda ifade edilmesi en önemli amaçtır. Biz e-devlet sürecini TÜSİAD olarak yakından destekliyoruz. Uzun yıllardır TBB’yle, e-TR ödül törenleriyle, bu yıl da Sayın Meclis Başkanımızın himayesinde Mecliste bir ödül törenine intikal ettik. Dolayısıyla, e-devlet kapısına biz güveniyoruz. Sendika üyeliğinin ve üyelikten istifanın belgelenmesi konusunda bu yetki çatışması hususunu çözdüğü için önemli ama biz kayıtların düzenli ve şeffaflığı konusunda e-bildirge sistemine geçilmesini olumlu buluyoruz. Burada mükerrer üyeliğin engelleneceği bir sistem olacağı için de çok anlamlı. Sadece geçiş sırasında bir aksama olmaması için gerekli olması durumunda bir geçiş hükmü konulması, mutlaka bir geçiş süreci tanımlanması faydalı olacaktır inanç ve kanaatindeyiz.

Üyelik aidatı konusunda bir düzenlemeye yeniden gidilmiş durumda. Burada mevcut durumda üst sınır mevcut tasarıda yok. Bu üst sınırın biz aslında 2821’deki gibi korunmasından yanayız. Bunu ifade etmek isteriz.

Güvencelere baktığımızda madde 23, birinci, ikinci fıkralar söz konusu. Burada da aslında yöneticinin sendikal görevinin taslak tasarıdaki belirtilen şekliyle sona ermesi ve eski işine bir ay içinde dönmek istemesi hâlinde işverene bir ay içinde işe başlatma zorunluluğu getiriliyor ve işe başlatılmadığı takdirde iş sözleşmelerinin işverence feshedilmiş sayılacağı öngörülüyor. Bu düzenlemenin işverenlere bir tür zorunlu istihdam mükellefiyeti getirmekte olduğu kanaati doğrultusunda ve önemli bir maliyet unsuru oluşturacağını düşünerek 2821'i burada da muhafaza etmekte fayda olduğu kanaatindeyiz.

25'inci maddeye baktığımızda sendika özgürlüğü güvencesi beşinci fıkra düzenlenmekte. Sendikal nedenlerle iş sözleşmesinin feshi hâlinde tazminat olarak iş güvencesinin tazminatı yanında mevcut duruma ilaveten ayrıca sendikal tazminata hükmedileceğine dair söz konusu düzenlemenin ciddi bir yük yaratabileceği kanaati var. Bu doğrultuda bu maddede de 2821'i aynen korumak gerekir inancındayız.

27'nci maddeye baktığımızda iş yeri sendika temsilcisinin atanması ve görevleri konusu söz konusu. Bunun ikinci cümlesinde "İşyerlerinde, sendika temsilcilerine görevlerini hızlı ve etkili biçimde yapmalarına imkân verecek kolaylıklar sağlanır." şeklinde bir düzenlemeye gidildi. Burada endişemiz sadece bu düzenleme bazen muğlak ve iş yerinde ihtilaflara ve verimsizliğe yol açabilir endişesi olur mu? Dolayısıyla, bu maddenin, bu ifadenin daha doğrusu, kaldırılması ya da biraz daha somutlaştırılarak açıklığa kavuşturulması yönünde bir görüşümüz var efendim.

Madde 34'e baktığımızda toplu iş sözleşmesinin kapsamı ve düzeyi konusu var. Kritik konulardan birisi, üçüncü fıkra. Önceki dönemde, 2822'de burada "Bir iş yerinde aynı dönem içinde birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz ve uygulanamaz." hükmü vardı. Bu çıkmış durumda. Çalışma yaşamı ve endüstri ilişkilerinde barış ve istikrarın sürekliliği açısından bu maddenin kritik önemi haiz olduğu düşünülmekte ve tekrar eklenmesi arzu edilmekte TÜSİAD tarafından.

Toplu iş sözleşmesinden yararlanma hususu madde 39, ikinci ve altıncı fıkralar. Burada toplu iş sözleşmesinin imza tarihi ile yürürlük tarihi arasında iş sözleşmesi sona eren sendika üyelerinin iş sözleşmelerinin sona erdiği tarihe kadar toplu iş sözleşmelerinden yararlanmasını öngören düzenleme -mevcut tasarıdaki- her türlü işten ayrılma hâlinde yararlanma imkânı sağlayacaktır. Bu sebeple tasarıdan çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Malumunuz mevcut Yargıtay kararlarının tamamına hâkim olan görüş cari durumda, bir toplu iş sözleşmesinin taraflarının çalışan işçilerden bazılarının kapsam dışında kalmasını kararlaştırabileceği ve düzenleyebileceği yönünde. Keza Anayasa'nın 53'üncü maddesinde güvence altına alınan toplu iş sözleşmesi sistemi de taraflara böyle bir yetki vermekte. Bu çerçevede bu imkânı daraltan altıncı fıkranın taslak tasarıdan çıkarılması ve iş sözleşme özgürlüğü çerçevesinde tarafların özgürce belirleyebilmesinden yanayız.

41'inci maddeye baktığımızda toplu iş sözleşmesi yapmak için yetki konusu ortaya çıkıyor. Birinci ve ikinci fıkralar en kritik konulardan kuşkusuz. Biz bu konuda da Sayın Bakana daha önce yazılı olarak arz ettiğimiz görüşümüzde de ifade ettiğimiz şeyi aynen tekrarlıyor olacağız. Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisine sahip olmak için sendikanın temsil gücü açısından belirli bir eşik düzeyi üzerinde bulunması çalışma düzeni bakımından önemli bir husustur. Sendika üye kayıtlarında düzenin tam anlamıyla sağlanması ve üye aidat toplama sisteminin sendikanın sorumluluğuna verilmesi gibi şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırıcı düzenlemenin de getirilmesi koşuluyla temsil gücünü zayıflatmayacak şekilde iş kolu barajının yüzde 10'dan daha düşük bir seviyede belirlenmesinin mümkün olduğu kanaatindeyiz ve bu konudaki desteğimizi vurguladık.

İş yeri ve iş yerleri şeklinde bir ayırım yapılarak işletme toplu iş sözleşmesi yetkisi için gerekli oranın yeni düzenlemede yüzde 50 artı 1 yerine altına düşürülmesine dair bir düzenleme söz konusu. Buna taraftar değiliz. Burada yüzde 40 düzeyindeki oranın, gerek iş yeri gerekse toplu iş sözleşmesinde çalışan işçilerin yarıdan fazlasının sendika üyesi olması esasının aynen korunması gerektiği kanaatini özellikle ifade etmek istiyoruz. Dolayısıyla, burada diğer tarafta yüzde 10'un altına inmek anlamlı bulunmakla beraber -bu mümkün dengeli bir oranda- yüzde 50 artı 1 barajının hem iş yeri hem de işletme düzeyinde muhafaza edilmesi kanaatindeyiz.

Son iki üç maddeye baktığımızda kanuni grev ve lokavt kararının alınması ve uygulanması konusu gündeme geliyor. Burada 60'ıncı maddede birinci fıkranın ikinci cümlesinde "grev kararının alınmamasından" ibaresinin hemen ardına "veya uygulamaya başlanmaması" ibaresinin eklenmesi yönünde bir önerimiz var sadece.

Grev ve lokavt yasakları madde 62'de, yine önemli bir husus kuşkusuz, çok önemli bulduğumuz bir konu. Mevcut düzenlemenin, yani tasarıda konulan düzenlemenin aynen korunmasının doğru olduğu inancımızı özellikle ifade etmek istiyoruz.

Grev yasakları düzenlemesinde iktisadi ve sosyal yaşamı derinden etkileyecek alanların dikkate alınması çok önemli bir adımdır. Bu çerçevede örneğin bankacılık hizmetlerinde ve petrokimya işlerinde grev yasaklarının devam etmesinin öngörülmesini bu anlamda çok olumlu bulduğumuzu ifade etmek isteriz efendim.

Tasarının 64'üncü maddesinde grev hakkının kötüye kullanılması hususu var. Burada yine önemli belki bir değerlendirme, maddede yapılan değişiklikle sendikaların kasıtlı hareketle grev uygulanan iş yerine maddi zarar vermesiyle ilgili ifade metinden çıkarılmış, sendikaların sorumlulukları sadece kusurlu hareketlerle ilişkilendirilmiştir. Ayrıca, bireysel eylemlerden kaynaklanan zararlardan eğer yetkili işçi sendikasının kararı yoksa sendikaların sorumlu tutulamayacağına dair bir düzenleme getirilmiştir. Her iki düzenlemede grev nedeniyle zaten maddi bir zararın yaşandığı bir süreçte kayıpların asgari düzeyde tutulması anlayışına ters düştüğü kanaati

hasıl olmuş, bu doğrultuda geçmiş tecrübeler de dikkate alınarak 2822'nin muhafaza edilmesi gerektiğini ifade etmek isteriz.

66'ncı madde grev hakkının ve lokavtın güvencesi konusu. Buradaki düzenlemeyi de çok olumlu bulmakla beraber biraz daha sarıh hâle getirmek adına "Kanuni bir grev kararının alınmasına katılmak, teşvik etmek, greve katılma veya greve katılmayı teşvik etme nedeniyle bir işçinin iş sözleşmesi feshedilemez." ifadesi var. Burada "greve katılma" ibaresinden önce "kanuni bir greve"yi onu da açıklamak için eklemekte fayda olduğu kanaatindeyiz.

Son madde önerimiz ise, kanun dışı grev yapılması hususuna dair madde 70 üzerine. Maddede yer alan "haklı nedenle feshedilebilir." ifadesinin haklı fesih sebeplerinden hangisinin kapsamına gireceği belirsiz olduğundan burada da 2822'de olduğu gibi "feshin ihbarına lüzum olmadan ve herhangi bir tazminat ödemeye mecbur olmaksızın" şeklinde korunması önerilmekte. Çünkü madde 70'in ilgili birinci fıkrası şöyle ifade ediyor: "Kanun dışı grev yapılması hâlinde işveren grevin yapılması kararına katılan, grevin yapılmasını teşvik eden, greve katılan veya katılmaya ya da devamına teşvik eden işçilerin iş sözleşmesi haklı nedenlerle feshedilebilir." denilmekte.

Bizleri dinlediğiniz ve söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyoruz. Çalışmalarınızda başarılar dileyerek bu önemli kanunun ülkemize çok büyük katkı sağlayacağı temennisini ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz katılımınız ve katkınız için.

Şimdi söz TOBB Temsilcimiz Ahmet Şağar Bey'de.

Buyurun Ahmet Bey.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Bu kanun tasarısına ilişkin olarak Odalar Birliği olarak çeşitli mahzurları gördük özellikle ağustos ayından bu tarafa devam eden süreç içinde. Bu mahzurlardan bir kısmı giderildi. Bakanlığa bu konuda yapıcı diyalogu için özellikle teşekkür etmek istiyoruz. Ama hâlâ geldiği noktada da yine mahzurlu gördüğümüz çeşitli düzenlemeler var. Yalnız bu düzenlemelerden iki tanesi hayati öneme sahip. Bu nedenle sadece bu iki konuda talepte bulunacağız, bir üçüncü konuyu da dikkatinize sunacağım. Diğer konulardaki mahzurları... Yani hepsi giderilse dahi eğer bu iki konudaki mahzurlarımız giderilmezse bu alanda çok büyük sıkıntılar yaşanacağını düşünüyoruz.

Birinci konu iş kolu barajının yüzde 10'dan yüzde 3'e düşürülmesi konusu. Bunun Türkiye'de iş barışını tehdit edeceğini düşünüyoruz. Şu anda bildiğimiz gibi bu oran yüzde 10. Bu düzenlemeyi yapmanın iki gerekçesi var. Birinci gerekçesi, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre sendikalı işçi sayısının tespitinde bir sorun yaşanmakta. Bunu biliyoruz, detayına girmek istemiyorum. 2009 yılı itibarıyla yetki almış olan sendikalarımızdan büyük bir kısmının yetki alamayacak olması birinci gerekçesi bu düzenlemenin. İkinci gerekçesi de, Uluslararası Çalışma Örgütü ve Avrupa Birliğinin bu konudaki görüşleri. Şimdi, bu düzenleme bu şekliyle, yüzde 3 hâliyle geçtiği takdirde bu

iş kolu barajıyla marjinal grupların iş yerlerinde örgütlenmeleri son derece kolaylaşacak, üretim merkezleri bir noktada çatışma merkezleri hâline gelecektir. 5-6 bin kişinin çalıştığı fabrikalar, firmalar var ülkemizde. Bunlarda büyük bir sıkıntı yaşanacak özellikle bu marjinal grupların örgütlenmesi nedeniyle. İkinci olarak, özellikle küçük KOBİ'lerin dahi kapsamlı bir sendikal harekete maruz kalması söz konusu olabilecek. Bu da tabii girişimciliğin önünde büyük bir engel olacaktır.

Şimdi, Türkiye olarak ciddi bir ekonomik atılım içine girmeyi planlıyoruz ve 2023'te hedefimiz dünyanın en büyük on ülkesi arasına girmek. Ama bu düzenleme bu şekilde yasalarsa Türkiye'de iş barışının bozulacağını ve 1980 öncesi dönemdeki kaos ortamına yeniden dönüleceğini düşünüyoruz, değerlendiriyoruz. Bu konudaki talebimiz, önerimiz, yüzde 3 olan iş kolu barajının asgari yüzde 5 olarak belirlenmesidir.

İkinci hayati önemdeki konu, üyelik kayıtlarının e-devlet kapısından yapılması konusu. Şimdi ülkemizde bilgisayar kullanımının ulaştığı düzeyi göz önüne aldığımızda bu getirilen yeni düzenlemenin birtakım kötü kullanımlara yol açacağını düşünüyoruz. Biz düzenlemenin mantığına ve geneline karşı değiliz fakat kötüye kullanılacağını düşündüğümüz için bu konuda bir endişemiz var. Şimdi, bilgisayar kullanma düzeyi gelişmiş olmadığı için, bu konuda özellikle e-devlet şifresi de bildiğiniz gibi nüfus cüzdanlarının kişiler tarafından PTT şubelerine ibraz edilmesi karşılığı alınacak şifrelere dayanıyor. Şimdi, bilgisayar kullanmasını bilmeyen işçilerin kayıtlarının tabii ki belli kişiler tarafından nüfus cüzdanları toplanmak suretiyle PTT merkezlerine gidip oradan belki yine kötüye kullanım düşüncesiyle topluca almaları, onlarca, yüzlerce üyeliğin bir anda gündeme gelmesine yol açabilir diye bir endişemiz var. Burada hedef e-devlet uygulamasıyla sendikal üyeliğin tespitinde hem sağlıklı olması hem kolaylaştırılması ama tam tersine de bir sonucun ortaya çıkabileceğini düşünüyoruz. Bu nedenle buradaki önerimiz sendika üyeliğine ilişkin e-devlet açısından yapılacak işlemlerin ilgili noter gözetiminde yapılması ve tasdiklenmesidir. Bunu hayati önemi haiz konu olarak görüyoruz. İki konu buydu.

Son bir konuyu sadece dikkatlerinize sunacağım. O da, kanunsuz grevlere verilecek cezaların caydırıcılığı konusu. Şu andaki düzenlemede siyasal grev, genel grev, dayanışma grevi, hak grevi gibi iş yeriyle ilgisi olmayan kanun dışı grevler için öngörölmüş olan cezalar altı yıla kadar çıkabilen hapis cezaları. Şimdi tasarıyla bu cezalar kaldırılıyor, on beş gün ile yüz elli gün arasında değişen adli para cezasına dönüştürölüyor. Bunun temyizi de mümkün bildiğimiz gibi. Şimdi, bu durumda denebilir ki "İşverenin kanunsuz greve katılan işçinin sözleşmesini feshetme hakkı var." Ama düşünün ki, bir işveren üretimini, aldığı siparişi yerine getirmiş, tam pazarlama ya da nakliye aşamasındayken diyelim ki bir konfederasyonun dayanışma grevi çağrısına uyarak iş yerindeki sendika greve gitti ve bütün işçiler greve gitti. Şimdi işverene diyemezsiniz ki "Sen bütün işçilerinin sözleşmesini feshet." Yani söylemek istediğimiz, bu yetki pratikte hiçbir anlam ifade etmez. Özellikle zaten işverenlerin

neredeyse tamamına yakınının işçiler sendikasıyla herhangi bir sorunu yoktur. Yani burada da kanun dışı grevlerin kolaylıkla yapılabilir hâle geleceğini düşünüyoruz. Burada da dikkatinize sunmak istediğimiz öneri cezaların caydırıcılığının sağlanması ve özellikle işletmelerin uğrayacağı zararların tazminini kolaylaştıracak düzenleme yapılması.

Bizim üç konudaki görüşümüz böyle. Diğer konuları gündeme getirmediğimiz. Çünkü onlar yapılmış olsa dahi eğer bu konularda bir düzenleme olmazsa 80 öncesi duruma dönüleceğinden endişe ediyoruz.

Arzım bu kadar. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu kanunsuz grevler konusunda, mesela son beş yılda kaç tane olduğu konusunda TOBB’ un bir tespiti var mı? Mesela son beş yılda kaç tane kanunsuz grev yapılmıştır Türkiye’ de?

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Hayır, o anlamda bir çalışma yapmadık.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi TİSK Temsilcimizde sıra.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli müsteşarlarım; efendim taslak gerçekten zor bir taslak geçen günkü konuşmada da bahsettiğimiz gibi. Çok farklı kesimleri çok yakından ilgilendiren bir taslak. Esasında özüne baktığınızda sendikal hayatla ilgili bir taslak olması gerekirken bir anda bütün Türkiye’ yi ilgilendiren bir taslak hâline geldi. Gayet doğaldır. Bunlara da o bakımdan dikkatli yaklaşmak ve değerlendirmeleri o yönde yapmak durumundayız.

Geçen gün de söyledim, gerçekten dünya bir kriz ortamından geçerken bu taslağın yasalaşması Türkiye açısından artıları ve eksilerini iyi değerlendirerek hareket etmemiz gereken bir noktada. Ama bunun dışında da Türkiye’nin gerçekten ekonomik büyümesini de engellemeyecek, rekabet gücünü engellemeyecek bir taslak olarak içimize sinmesi gerektiğine de inanıyoruz.

Esasında baktığımızda taslağa ilişkin oldukça farklı görüşler var, burada da dinledik. Söylediklerimizin bir kısmı çok benzer olacak ama bir kısmında da farklılıklar olduğunu düşünüyorum.

Şimdi bu değerlendirmeyi üç ana boyutta yapmak istiyorum görüşler bazında. Çünkü düzenlemenin esas itibarıyla çalışmaların başından beri itiraz ettiğimiz konular var. Bunların çalışma hayatını olumsuz etkileyeceğini düşündüğümüz hususlar birinci unsur. İkincisi, hukuk tekniği itibarıyla uygun olmadığı düşünülen hususlar var bu yapacağımız sunuşta. Ve sonuç itibarıyla madde metinleri ile madde gerekçeleri arasında uyumsuzluklar var. Onlara da değinmek istiyorum bu

konuşmamızda. Şimdi, herkesin söylediği çerçevede ben de maddeler itibarıyla sizlere tek tek bu sunuşu yapmak istiyorum.

Efendim, şimdi 2'nci maddeden başlamak gerekiyor. Burada “kuruluş”, “üst kuruluş”, “sendika” ve “konfederasyon” diye dört tane ayrı tanım var. Açık söylemek gerekirse tabii taslağın ilk hâlini düşündüğümüzde, şimdi nereden nereye geldiğini çoğumuz bilmediğimizden dolayı bunlar belki ilk hâlinde olabilirdi, doğaldı. Yani ilk bu taslağın kuruluş mantalitesi içerisinde doğaldı. Fakat şu andaki taslağın bütüncüllüğüne baktığımızda artık kuruluş ve üst kuruluş kavramlarına ihtiyaç olmadığını görüyoruz, sendika ve konfederasyon kavramlarının yeterli olduğunu görüyoruz ve daha sonra hukuk tekniği açısından da baktığımızda farklı yorumlara yer verilmemesi bakımından “sendika” ve “konfederasyon” ibareleriyle sınırlı tutulması “kuruluş” ve “üst kuruluş” ibarelerinin taslak metinden çıkartılması gerektiği kanaatini taşıyoruz. Çünkü ileride de göreceğiz, bazı maddeler var ki boşlukta kalmış maddeler, “üst kuruluş” ve “kuruluş” laflarının, kullanılırsa, hukuk tekniği açısından yanlışlık doğurabileceği inancını taşıyoruz. Demin de burada belirtildi, özellikle marjinal gruplar, vesair grupların bunları kullanmasına imkân vermemek anlamında da gerçekten önemli olduğu kanaatini taşıyoruz.

Demin hemen bu oturumun başında deniz taşımacılığına ilişkin hem işçi hem işveren kuruluşlarının temsilcilerinin iş kollarına ilişkin madde 4'te itirazları vardı. Bizim bu itirazlara tamamen katıldığımızı ve iş kollarında deniz iş kolunun ayrı bir iş kolu olarak değerlendirilmesi gerektiğinin –gerekçede uzun uzun anlatıldığından dolayı tekrar girmek istemiyorum ama- doğru bir yaklaşım olacağını söylememiz gerekiyor.

Efendim, 5'inci madde bir ihtiyaca yönelik bir maddeydi esasında, kabul ediyoruz. Çünkü iş kolu tespitinin yetki işlemleri ve davalarda bekletici süre yapılması konusunda gerçekten çok davalar açılıyordu ve sürekli bekletici süre alınıyordu ve toplu sözleşme yapılamaz hâle geliniyordu. Fakat bunu düzenlemek amacıyla bir madde getirildi, bu sefer de başka bir sorun çıktı ortaya. O da şudur: Maddenin bu şekliyle, yani yetki işlemleri ve davalarda bekletici mesele sayılamayacağı hükmünün kaldırılması şunu getiriyor: Bir işçi sendikası bir dönem için bile olsa yetkili olmadığı iş kolunda toplu sözleşme yapar hâle geliyor. Bu yanlış.

BAŞKAN – Nasıl oluyor o?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Efendim, şimdi bir iş kolu düşünün, o iş kolunda toplu sözleşme yapılacak. Ama sendika x sendikası geliyor başvuruyor, “Yetki bendedir.” diyor. Ama baktığınızda bekletici süre dava da açıldığı hâlde -iş kolu davası açıyorsunuz siz işveren olarak- bekletici süre sayılamayacağından dolayı, o toplu sözleşme yetkiyi aldığından dolayı yapılabilir. Yani kimya iş kolunda tekstil sözleşmesiyle karşı karşıya kalınabilir. Bir dönem için dahi olsa bu yanlıştır. Bunu daha detaylı olarak size arz ederim Sayın Başkan.

Şimdi madde 6'ya geçmek istiyorum, kuruculuk şartları. Şimdi, önemli bir konu diye düşünüyoruz. Şimdi, hep bir endişe var işveren kesiminde, onun bir kere altını çizmek gerekiyor. Acaba kötüye kullanılır mı pek çok konu, getirilen husus? Deminki söylemlerden de bunu hissettik. İşte bir tanesi de bu. Mesela 6'ncı maddede sendikanın kurulacağı iş kolunda fiilen çalışma koşulu kaldırılmış. Şimdi, düşünürseniz, sendikanın kurulacağı iş kolunda fiilen çalışmayan bir insanın, yani şöyle söyleyeyim: Tekstil iş kolunda, hiç işsiz bir kişinin gelip sendika kurduğunu düşünün. Bu madde buna yol açıyor ve ilk baştan beri itiraz ediyoruz. Yani işin ilginç tarafını da söylemem gerekiyor Başkanım, işçi kesimi de itiraz ediyor bu maddeye. Bu açıdan baktığımızda bu hükmün kötüye kullanımı anlamında önemli bir hüküm olduğunu ve bunun yerine tekrar yerleştirilmesi gerektiğini özellikle vurgulamamız gerekiyor.

BAŞKAN – Bu, Bakanlar Kuruluna gitmeden önceki taslakta var mı?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yok efendim.

BAŞKAN – Onda da mı yok?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Orada da yok ama burada işçi ve işverenlerin de ortak mutabakatı var “Fiilen çalışma koşulu taslakta yer alsın.” diye, defaatle de üçlü danışma konseylerinde ve yazılı görüşlerde de bunu görebilirsiniz.

Efendim, şimdi, sendika kurucularına ilişkin niteliklerde de yazılı görüşümüzde göreceksiniz, hemen altıncı sayfasında, bu “Halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmek suçlarından mahkûm olmamak, kasten işlenen suçlardan...” diye giden bir maddemiz var, orada zaten işaretlendi şu anda. Şimdi, bunu da deminden beri hep söylemeye çalıştığımız gerçekten Sendikalar Yasası aracılığıyla çeşitli marjinal gruplara bazı imkânlar vermemek bakımından bu maddenin de konulması şu şekliyle, demin siyah yazılı şekliyle korunması gerektiği kanaatini taşıyoruz sendika kurucuları açısından, bunu özellikle vurgulamam gerekiyor.

Şimdi, madde 17'ye gelmek istiyorum. E-bildirge üzerinden, e-devlet üzerinde bildirelerin yapılması. Birkaç unsuru söylemem gerekiyor. Şimdi, biz, burada bunu Sayın Başkan, denedik “Nasıl oluyor, bu sistem nasıl çalışıyor?” diye uzun uzun denedik, gittik, görüşmelerde de bulunduk işte PTT'yle, şurada, birçok şeyi yaptık. Şimdi, hemen buradaki noksanlıklar: Bir kere e-devlet sistemine karşı çıkmak diye bir anlayışımız yok, onu özellikle söyleyeyim, yalnız, uygulamada sorunlar var ve kanun maddesi de sorun getirecek, onu orada vurgulamam gerekiyor. Şimdi, birinci aşama ne diyor? Bir çalışan gider, e-devlet üzerinden bildirisini yapar, sendikaya üye olur yahut da istifa eder, hiçbir önemi yok bunun şu anda. Yani bunda ne yapmak gerekiyor? İşte gidiyorsunuz PTT şubesiinden kendiniz bir nüfusunuzu ispat eden bir belgeyle onu alıyorsunuz, size bir şifre veriliyor ve o şifre üzerinden e-devlet üzerinden sendikaya üyeliğinizi bildiriyorsunuz, burada bir sorun yok, bu yapılabilir. Şimdi, geldik 19'uncu maddenin, çok önemli olduğundan dolayı söylüyorum, dördüncü

fıkrası diyor ki: Sendika “karar” diyor yani bu çıkmaya ilişkin ya da üyeliğe ilişkin her yerde geçiyor, “Sendikanın aldığı karar e-devlet kapısı üzerinden Bakanlığa elektronik olarak bildirilir.” diyor. Şimdi sorun burada çıktı. Niye çıktı onu hemen arz edeyim. Çünkü tüzel kişiliğe şifre verilmiyor. Çok açık, sendika tüzel kişilik olarak şifre alamıyor, nasıl bildirecek? Biz göremedik bu unsuru. Yani şimdi bunlar önemli Sayın Başkanım, gerçekten ileride sorunlarla karşılaşmamak bakımından şu anda uyarmak istiyoruz.

BAŞKAN – Çok dikkatlisiniz ama çok teferruat oldu Bülent Bey.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Efendim, teferruat ama aslı oluşturuyor. Yani sendika bildiremeyecek üyeliği, “Evet, kabul ettik.” diye bildiremeyecek. Bunun dışına da gelmem gerekiyor. Şimdi, işveren kesimi de üyeliği e-devlet kapısı üzerinden yapacak. Şimdi, beyefendi bana üye olmak istiyor, sendikama üye olmak istiyor, tüzel kişilik, bildiremeyecek. Onun için, madde metninde ufak tefek oynamalar yapmak gerekiyor burada. Yani bunları mesela kararları direkt olarak Bakanlığa bildirim gerekebilir e-devlet kapısı üzerinden değil, üyelik e-devlet kapısı üzerinden olur ama sendikaların yahut da işverenlerin üyeliği için ayrı bir yöntem geliştirmek gerekiyor. İşverenler şu anda bu taslağa göre üye olamıyorlar bize göre, onu rahatlıkla söyleyeyim. Bu önemli olduğundan dolayı efendim, şifre verilmemesi bakımından tüzel kişiliklere, bir sorun olarak karşı karşıya kaldığımızı söyleyebiliriz. E-devlet kapısı sisteminin gerçekten iyi işlemesini istiyoruz ama güvenilirliği test edilmeden, en azından, demin de söylendi, bir ya da iki yıllık bir geçiş süresinin bu sisteme tanınması gerekiyor çünkü biz burada bazı sorunlarla karşı karşıya kalacağımızı ve bu sorunların da açık söylemek gerekirse iş yeri barışını çok olumsuz etkileyeceğini düşündüğümüzden dolayı buna bir çözümü arayışına ihtiyacımız var.

Şimdi, Başkanım, bir diğer madde, bu gerçekten önemli, üyelik aidatına ilişkin bir madde. Üyelik aidatlarındaki tavanlar vardı eski yasada. Bir işçi için biliyorsunuz, sendikalı işçi için, toplu sözleşme yapıldıktan sonra belli sendika üyeliğinin tavanları vardı, buna göre de aidat kesiliyordu sendikaya. Şimdi “Bunun niye üzerinde duruyorsunuz, işçi kesimini çok daha ilgilendiriyor olabilir.” diye düşünebilirsiniz ama bizim bakış açımız şu: Çalışma barışının iş yerinde de gerçekten korunması. Şimdi, baktığımızda, bir sendikayı, şöyle düşünün: Bir sendika “üç yevmiye” dedi, bir sendika da “bir yevmiye” dedi, bir iş yerinde huzur olur mu, ben böyle sormak istiyorum. Eskiden tavan getirilmişti “Bir yevmiyeyi geçemez.” deniliyordu. Tamam, ILO şunu söylüyor “Bırakın, sendikaların iç işlerine çok fazla karışmayın.” diyor ama aidata bir tavan getirmiş olmanız bunu serbest bırakma anlamı falan taşıyor çünkü altında da belirleyebilirsiniz, sadece üst limiti gösteriyorsunuz. Bunlar, ILO’nun filan öyle eleştirebileceği konular değil, onu rahatlıkla söylüyorum. Yani burada işçi kesimiyle yine ortak bir görüşümüz vardı, onu rahatlıkla söyleyeyim. Bu tavanın bir aidat olarak korunması konusunda işçi kesimiyle ortak görüşümüz vardı ne yazık ki bu olduğu yerde kaldı, bu görüşümüz işçi kesimiyle şey

yaptı. İkinci şey daha söyleyeyim burada: Yine bunun, yine marjinal gruplar olarak adlandırdığımız grupların çok rahat kullanabileceği bir alan da olabilir. “Beş yevmiye.” der, otomatik olarak sendikal sistem üzerinden sendikaya gelir olarak bunu gönderebilir. Onun için, bunlara bazı tavanların konulması, belli miktardaki tavanların konulmasında fayda görüyoruz üyelik aidatına ilişkin olarak.

Şimdi, görüşlerimiz uzun olduğundan özetleyerek gitmek istiyorum.

BAŞKAN – “Tavan, bir yevmiye aidat olsun.” diyorsunuz.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Evet, efendim.

Şimdi, sendika özgürlüğünün güvencesi. 23’üncü madde demin söyledi, askıda kalma sürelerine ilişkin çok detaya girmeyeceğim zaten hem TÜSİAD’dan arkadaşımız gayet güzel açıkladı, tekrar detaya girmek istemiyorum ama madde 25 biraz sorunlu bir madde. Şu açıdan sorunlu: İki tane temel şey gözlemliyoruz biz burada. O bakımdan, bunu da biraz farklı değerlendirmek gerekiyor. Bir, madde 25’de sendika özgürlüğünün güvencesidir. Sendika özgürlüğünün güvencesine ilişkin eğer madde bu şekliyle geçerse bundan sonra Türkiye’de her işten çıkarmanın -rahatlıkla söylüyorum bunu, çok iddialı da söylüyorum- gerekçesinde sendikal neden yatacağı ve bu sefer, Yargıtayda, biliyorsunuz, şimdi, iş güvencesine ilişkin bir sürü davalar yerine bu sefer, sendikal nedenden çıkma davaları böyle dosya dosya birikecek. Amacımızın bu olmaması gerekiyor. Neden ama buna başvurulacak, yani sendikal nedenden, özgürlüğünün güvencesini savunmamak diye bir şey olamaz. Tabii ki sendikal nedenden çıkarılıyorsa bunun için şey... Şimdi, burada, mevcut yasalarımıza göre iki tane yeni husus getiriliyor. Bir, 30 işçi kriteri kaldırılmış oluyor, onun altındaki iş yerleri için de sendikal güvence gelmiş oluyor. İki, çifte tazminat var. Yani sendikal nedenden alacağı tazminat dışında, 4857 sayılı İş Kanunu’ndaki diğer tazminatlara da başvurma imkânı getiriyor bu taslak. Olmadı, yani siz bir imkân yaratırsanız, kanun eliyle bir imkân yaratırsanız bu kullanılır. Niye çifte tazminat var burada, bir türlü algılamış durumda değiliz. Önerimiz çok net. İki tane madde önerisi, farklı farklı madde önerileri ikisinin aynı anda olmasına gerek yok ya o ya da odur, alternatiflidir. Bu şekliyle düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Gerçekten KOBİ’leri çok olumsuz etkileyecek bir yapıya sahiptir. Şöyle söyleyeyim: KOBİ’lere bu arada yani bu maddeyle çift yük gelmiş olacak. Bir sendikal nedenlerden getirilen tazminatlar, artı, bir de ilave tazminatlar. Hâlbuki daha önce ilave tazminatlar vardı, sendikal nedenler yoktu. Lütfen, bunu çok iyi inceleyerek gelmiş oluyor, bir anda KOBİ’lere çift yük gelmiş oldu.

BAŞKAN – Yani “Siz, KOBİ’lerde sendikalaşma hızlanacak.” diyorsunuz.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Efendim, olabilir ama...

BAŞKAN – Yani “Şu anda yok ama olabilir.” diyorsunuz.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Olabilir efendim, gayet doğaldır, yani her yerde olabilir sendikalaşma, bunda bir sorun yok hem KOBİ’lerde hem büyük iş yerlerinde hem de orta

ölçekli iş yerlerinde sendikalaşma artacaktır. Yani bu taslağın zaten özü itibarıyla baktığımızda eski taslağa göre tabii, farklılıklar taşımamasının kökeninde bu yatıyor, sendikacılığın belli ölçüde... Tabii, şunu tartışmak istemiyorum şimdi, sendikacılık yasal nedenlerle mi Türkiye’de geri kaldı yahut ta başka konjonktür nedeniyle mi geri kaldı, bu tartışma konumuz değil, ben madde metinleri üzerinden gidiyorum, o farklı bir konu.

Şimdi, efendim, bir başka konumuz daha var. Kuruluşların gelir ve giderlerine ilişkin olarak, madde 28’den bahsediyorum. Kamu yararına çalışan derneklere yardım yapılması gibi bir husus getirilmiş. Ben bu madde geldiği anda yerimden zıpladım. Size söyleyeyim, dört yüze yakın kamu yararına çalışan dernek var. Her gün bir tanesi, size garanti veriyorum bundan sonra...

BAŞKAN – Sizi ziyaret edecek.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Hem de ne ziyaretler “Yemek veriyoruz, gel, yardım yap. Şunu yapıyoruz, gel, yardım...” Yani biz yardım kuruluşu değiliz, sendikayız, çok açıklıkla söylüyorum. Zaten, kanunda bizim herhangi bir durumda yardım yapabilmemize ilişkin hükümler var, bir de derneklerle biz niye muhatap bırakıyoruz bunu anlamakta zorlu çekiyoruz, yanlış bir hüküm olduğunu düşünüyoruz. Biz, yardımımızı devlete yapalım, yapıyoruz da zaten yani okul yapma, vesair, şudur, budur ama dernekler aracılığıyla yapmaya hiç niyetimiz yok onu da söyleyeyim. Bu madde yanlış bir maddedir.

BAŞKAN – Peki, şeye ne diyorsunuz, o madde yanlış, mesela eğitim tesisleri yapıp sendikaların kendisinin kullanması devlete bağışlamadan, orada aynı madde.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yapabiliriz efendim, burada, hiçbir sorun görmüyoruz.

Bakın, şöyle arz edeyim: Zaten sendikaların bakış açısını ufak tefek gerçekten Türkiye’de de değiştirmek gerekiyor.

BAŞKAN – Ama onu da devlete bağışlama zorunluluğu getirilmiş.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Getirebilir, çünkü neden olduğunu da hemen söyleyeyim: Çünkü Millî Eğitimde okulu kurduktan sonra, bize özel müfredat verip çalıştırma imkânı vermiyor, vermediğinden dolayı da biz onu bağışlıyoruz.

BAŞKAN – Okul değil, kendiniz için eğitim yerleri yaptırmak, kreşler yaptıрма.

Neyse siz devam edin, siz tabii, işveren sendikası olduğunuz için öyle bir sorun yok, konfederasyon olduğu için öyle bir sorun yok.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Şimdi, burada madde 29’da, çok rahatlıkla hemen söyleyeceğim, bu yeminli mali müşavirler, işçi kesimimiz tamamen karşı çıkıyor “en geç iki yılda bir” demiş, bunu bir şeye bağlamak gerekiyor. Yani Bakanlar Kuruluna gitmeden “genel kurul dönemi” ydi. Genel kurul dönemi olarak kalması çok daha anlamlı olacak çünkü ara denetimler muhasebe

tekniki açısından da mümkün olmaz, onu çok rahatlıkla söyleyeyim. Yani yıl sonu gelip üç yılda bir yapan denetimlerde rahatlıkla genel kurul dönemlerine eğer yapılırsa genel kurul öncesi de sendikaların kendi denetimini yapma imkânı ve genel kurulda hesap verme imkânı ortaya çıkar diye düşünüyoruz. Bu zamanlama biraz yanlış olmuş diye düşünüyorum burada.

Kapatmalara ilişkin, demin de söyledim, marjinal sendikalaşmaya imkân vermemek bakımından bu kapatma madde 31'deki birinci maddesine orada bir teklifimiz vardır, bu ibarelerin eklenmesi gerektiğine inanıyoruz. Şimdi, şöyle de bakmak gerekiyor: Şu anda tutuklu sendikacılar var Türkiye'de ama baktığımızda bunların, bir yüzde vermeyeyim ama büyük bir çoğunluğunun sendikal nedenden tutuklanmadığını da biliyoruz. Şimdi, bu durumu dikkate alarak bu düzenlemenin, demin bahsettiğimiz düzenlemenin kapatma maddesine, madde 31'e getirilmesi gerekiyor. Bunda da "Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü..." diye giden bir teklifimiz vardır, bu teklifi de tekrar getirmek istiyoruz.

Şimdi, efendim, madde 33, bir teknik, demin söyledim, teknik düzeltmeler de yapmak gerekecek. Madde başlığının "Toplu iş sözleşmesi ve çerçeve sözleşmenin içeriği" olarak düzeltilmesi gerekir kanun tekniği açısından baktığımızda. Biraz atlayarak gideceğim.

Bu önemli, 34'üncü madde, toplu iş sözleşmesinin kapsamı ve düzeyine ilişkin olarak. Mesela gerekçede önemli farklılıklar var, tasarı metninde olmayan ama gerekçede "Grup toplu iş sözleşmesi yapma belgesi", "Grup toplu iş sözleşmesi yapma anlaşması" gibi gerekçeler gözlemledik. Metinde yok, gerekçede var, ne olduğunu da anlamadık onun için ama bunların çıkartılması gerekiyor.

Yine madde 39'a geçmek istiyorum. Demin söylendi, bir kaçını atlayarak gideyim söylenen şeyleri tekrarlamak istemiyorum, 39/2'de toplu iş sözleşmesinin yarandırılmasına ilişkin olarak baktığımızda... Dayanışma aidatına geçeyim daha önemlisi o, 39/4. Mevcut yasadaki gibi üyelik aidatının üçte 2'si olması gerekir dayanışma aidatının, birebir olması haksız rekabet yaratacaktır, sendikal anlamda söylüyorum bunu rahatlıkla.

Şimdi, yetkiye geldiğimizde, demin bahsedildi, barajlar var onu özellikle söyleyeyim. Baraj konusu üçlü danışma konseylerinin hiçbirinde uzlaşma konusu olmamış bir konudur. Bunu hemen burada vurgulamamız gerekiyor çünkü zaman zaman burada uzlaşma olduğu filan şeklinde bize de zaman zaman suçlamalar oluyor.

BAŞKAN – Dün öyle söyledi bütün arkadaşlar.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Ama şöyle söyleyeyim: Sonuç itibarıyla baktığımızda taslağın, Bakanlık büyük bir sosyal diyalog anlayışı gösterdi. Sonuç itibarıyla baktığımızda, barajlar konusuna geldiğimizde burada da belli noktalara gelindi taslak içerisinde ama hiçbir şekilde özellikle ülke barajı açısından baktığımızda, mesela, binde 5'ten bahsediyorum, sonuç itibarıyla masada konuşulurken binde 5 tabii ki tartışıldı defaatle de ve Sayın Bakan da en son şeyinde

dedi ki: “Binde 5 olarak kalacaktır.” Tasarı bu şekliyle gitti ama şunu söylememiz gerekiyor: Yüzde 50+1 gerçekten işveren kesimi için hiç vazgeçilmez bir unsurdur. Baktığımızda, yetki meselesinde de bu iş yeri ve işletmedeki yüzde 40, yüzde 56 konusundaki yaklaşımı da çok doğru bulmuyoruz, bunların yekpare hepsinin yüzde 50+1 olarak kalması gerektiğini özellikle vurgulamak istiyoruz. Bu da gerçekten sorunlu maddelerden bir tanesi olarak çıkacaktır. Nedenini hemen arz edeyim: Şimdi, yüzde 40’a indirildiğinde iki tane sendikanın buradaki tam anlamıyla bir iş yerindeki gerçekten ciddi şekilde problemleriyle karşı karşıya kalabiliriz. İki sendikanın çekişmesiyle de artık biz gerçekten sendikal çekişmeleri de iş yerlerimizde istemiyoruz, zaten sorun buradan kaynaklanıyor.

Sayın Başkan, bunun için, madde 42’ye gelmek istiyorum. Yine bir hukuki konudur bu.

BAŞKAN – Yani siz “Binde 5’e ses çıkarmadık.” diyorsunuz yani?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Şimdi, efendim, şunu çok rahatlıkla söyledik biz burada: Baraj yüzde 10 kalamaz, aşağı çekilmesi gerekir. Daha önce de bir hazırlanmış taslak vardı, Meclisteki bir taslak da vardı. Evet, ona da “Evet” denmişti, yani Ekonomik Sosyal Konseyde temsil edilen sendikalar fakat baraj konusunun hesaplarını yapmaya başladığımızda şimdi oradaki sorunu hemen arz edeyim: Biz, barajın binde 5’e indiğinde SGK kayıtları elimizde olmadığından dolayı cevap veremiyorduk. Yani SGK kayıtlarına göre sendikaların yüzdesini bilmiyorduk. Şimdi, burada binde 5 ne getiriyordu, kaç sendikayla kurulu olacaktı vesaire emin olun, binde 5 olduktan, yani böyle bir karar alındıktan sonra neredeyse bir hafta sonra filan bu veriler geldi bize. Şimdi, ona göre de oturup hesap yaptığınızda binde 5’in veyahut da yüzde 3’ün mü, yüzde 5’in mi neyin yeterli olacağını oturup tekrar tartışmak gerekiyor veriler yeni çıktı çünkü ortaya, rahatlıkla söyleyeyim. Sendikaların elindekiler, bende yoktu bu veriler mesela, sayın genel müdürüm sağ olsun, sonradan bana ama bu karar alındıktan sonra binde 5 gönderildi. Gerçekten binde 5’e göre baktığımızda da bazı sorunlar bazı iş kollarında çok rahatlıkla yaşanabileceğini biz de söylüyoruz şu anda.

Efendim, yetki tespiti için başvuru. Bu çok önemli bir madde efendim. Şimdi, yetki tespiti için başvuruda bulunuyor sendika, yazılı değil ve 41’inci maddeyi dikkate aldığımızda yani diyor ki: İş yeri ve işletmede yetkili sendikanın belirlenmesinde başvuru tarihinin esas alınacağı 41’inci madde, bunun yazılılık koşuluyla muhakkak yapılması gerekiyor. Neye dayanarak yapacağız bunu çok merak ediyoruz biz. Yani madde zorunluluk getiriyor, başvurduk. Yazılı başvurulur, başka türlü başvurulmaz, bu teknik bir düzenlemedir. Bu niye düzeltilmedi, defaatle söyledik bir türlü algılamakta zorlanıyoruz, anlayamıyoruz da yani niye olduğunu?

Şimdi, burada, demin işveren kesimi üyelerimizden de geldi bu tepki, bizim, sendikaların üyeliğinden hiç haberimiz olmuyor efendim, iş yerinde. Şimdi, bu taslağa baktığınızda...

BAŞKAN – Bundan sonra olacak, e-devlet kapısından.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Hayır efendim?

BAŞKAN – Niye?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yok, işte onu anlatmaya çalışıyorum.

Şimdi, iş yerine sendika girdi, yetki için de başvurdu, toplu sözleşmeye dahi geliyor, benim bunlardan haberim yok. Bakanlıkla işçi kesimi arasında bir sır olarak kalıyor, hâlbuki eski uygulamada da var. Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Yetki verildikten sonra, yani çok fazla da bir şey söylemiyoruz, yetki verildikten sonra üç gün içinde de bir işverene de bildirilsin, bunu istiyoruz. E-bildirge, e-devlet kapısı üstünden de işverene bildirilsin, defaatle de söyledik bunu, yine olmadı. Madde 42'ye böyle bir düzenleme gelir efendim.

BAŞKAN – Bülent Bey, siz bir sendikanın İnternet sitesine girdiğinizde üye sayısını falan bilmiyor musunuz?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Alamam efendim.

BAŞKAN – Üye isimlerini bilmiyor musunuz?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Mümkün değil.

BAŞKAN – Ciddi mi?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Hayır.

BAŞKAN – Peki, tamam.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yani bu mümkün değil, fiilen, uygulamada da mümkün değil. Bunu biz de diyoruz ki: “Yani en azından yetki alındıktan sonra bizim haberimiz olsun.” Tamam, o ana kadar gizlilik de işçi çıkardınız da sendikal nedendi, şudur ama yani bir işlem bitmiş, ne olur bizi haberimiz olsun.

BAŞKAN – Yani sizin iş kolunuzda yetki alacak sendikanın siz üye sayısını ve kimlerden ibaret olduğunu bilemiyorsunuz?

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Evet, şu andaki şeyde yok çünkü şunun konulması gerekiyor, şunu söylemek gerekiyor maddede: “Üyesi işçilerin listesini elektronik ortamda işverene iletir.” bu kadar basittir, madde budur. Madde önerimizde, zaten 42'nci maddede hemen yazdık, verdik efendim. “Üç gün içerisinde” diyoruz, takdir sizlerin efendim. Geçiyorum.

Yine arada birkaç maddeyi atlıyorum çünkü bunlar yine söylendi, grevin tanımı, lokavtın tanımı, bunlara ilişkin, kötüye kullanımlara ilişkin kullanılabileceğine ilişkin endişeleri gidermek için bazı düzenlemeler önerdik ama madde 62 şimdi önemli bir madde, grev yasakları. Şimdi, burada gerçekten Bakanlığımız, Türkiye'nin koşullarını dikkate alarak ve gerçekten tarafları da dinleyerek grevlerin yasaklarını net olarak bize çıkarttı ve bunların Türkiye için bir ihtiyaç olduğunu söylemek gerekiyor ancak bir tane konu var ki dışta kaldı. Bunu da biz toplantıda da anlattık niye dışta kaldığını, öbürleri girerken bunun niye dışarıda kaldığını bir türlü de anlamadık, onu da söyleyeyim, çok da önemli bir madde hemen söyleyeyim. Bu da şehir şebeke suyu. Efendim, şimdi, burada bir grev

yapılabilir, ben örnek vereyim istiyorsanız. Ankara şehir şebeke suyundaki bir grevin neye mal olacağını şöyle bir oturup hesaplamak gerekiyor, ben başka bir şey söylemeyeceğim, yahut da İstanbul'da şehir şebeke suyunda, merkezi zaten belli, şöyle on günlük bir grevin yapıldığını bir düşünün, ben başka bir şey söylemiyorum.

Efendim, madde 64, 68' de de görüşlerimiz var ama ben daha önemlilerine geçmek istiyorum.

BAŞKAN – Bizce mahzuru yok, biz dinleriz. Yani siz, sonra...

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Başkanım, zaten yazılı olarak da arz ettik çünkü uzun uzun şey yapmak istemiyorum. Şimdi, madde 69, kanuni grev ve lokavtın konut haklarına etkisi. Şimdi, burada eskiden, eski maddede, düzenlemede doksan gün gibi bir sınırlama vardı, diyordu ki: “Bir greve katıldığında veyahut da lokavta uğrayan işçiler oturdukları ve işveren tarafından sağlanan konutlardan çıkmalarını doksan gün boyunca isteyemez.” hükmü getirilmişti. Şimdi, bunu kaldırmışlar. Baktığımızda, şimdi, pozitif gibi gözüküyor. Yani doksan gün hiç şey yapılmasın, grev işte vesaire tamam, anlıyorum bunu ama bu neyi getirecek Sayın Başkanım, biliyor musunuz, bundan sonra bizim hiç konut yapmamamızı getirecek, çok içten söylüyorum. Yani madde düzenlenmiş olabilir ama maddenin, yani biz de önerimizde diyoruz ki: Tamam, bu arkadaşların çıkmasını, vesairesini zaten istemiyoruz, çalışan işçimiz, zaten bunu yapan firmalar da belli, yani şuna bir gün koyun, yani doksandır, yüz yirmidir, bir günle sınırlayın, sadece söylediğimiz bu. Yani sonucu farklı yansıyacak, hedeflenen amacın dışında yansıyacak. Bunu düzeltmemiz gerekiyor, buraya bir gün sayısı koyarak bunu sınırlamamız gerekecek efendim.

Yine madde 70 önemli bir madde. Burada, demin söylendi, kanun dışı grev ve lokavtın sonuçları, gerçekten önemlidir, buraya bir ifade gerekiyor. “Feshin ihbarına lüzum olmaksızın ve herhangi bir tazminat ödenmeksizin feshedilir.” Yani şimdi yasa, kanunsuz greve çıkmış ve kanunsuz grev yapan kişileri korumak mükellefiyetinde değil. Yani bu bir, deminden beri söylediğim...

BAŞKAN – Korumuyor, cezalandırıyor zaten.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Efendim, cezalar o kadar hafif ki demin TOBB temsilcimiz söyledi, hapis cezası kalktı ama bir feshi de bu şekliyle getirmesek bunun gerçekten yaptırımı olmayacaktır. Bu, yaptırım maddelerinden bir tanesidir. Madem, hapis cezasından kendinizi irak tutuyorsunuz, bunu muhakkak koymamız gerektiği kanaatini taşıyoruz.

Yine geldik madde 74. Grev ve lokavt hâlinde mülki amirin yetkileri son taslakta ihdası hâlinde yoktu. Başbakanlıktan gelen hâlinde gerçekten önemli olduğu, yalnız burada bir ikincil mevzuatın düzenlenmesine ihtiyaç var çünkü grevler yapıldığı zaman, biz gayet iyi biliyoruz, şu andaki mülki amirin o kadar fazla yetkisi olmasına rağmen, grevlerde gerçekten sorunlarla karşılaşyoruz. İdareyi, mülki idareyi harekete geçirmekte sorunlarla karşılaşyoruz. Buna ilişkin bir ikincil mevzuata fevkalade ihtiyaç var.

Şimdi, bir eksikliği daha vurgulamam gerekiyor. Deminden beri hep endişe, e-devlet endişeleri getirildi. Şimdi, e-devlete ilişkin baktığımızda suistimal yapıldığını varsayın şöyle ya da böyle, ceza nedir efendim? Kanunda ceza yok.

BAŞKAN – Genel kanunlarda...

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Genel kanundan gelen cezalara, işte ona bir bakmamız gerekecek, onu da rahatlıkla söylüyorum ama şunu söyleyeyim: Bir uygulama eğer özel olarak bir kanun içerisinde yer alıyorsa cezası da orada yer almalı.

BAŞKAN – Ama yapmayın Bülent Bey, böyle. Yani öyle olursa bu iş, her yasaya bir ceza kısmı koymamız lazım, her yasaya bir ceza.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Peki, efendim.

Demin ama şunu arz ettim: Demin, tüzel kişiliklere hak verilecek...

BAŞKAN – Tüzel kişiliklerin sorunu çözülür, orada derd yok.

TİSK TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Ama orada bir ceza yok efendim.

Bakın, o genel cezalar kapsamına girmiyor çünkü e-bildirge dışına çıkartıyoruz, arz etmeye çalıştığım unsur bu.

Geçici madde, demin söyledim, bu gerçekten e-bildirgeye bir geçiş süresi verilmeli, tanınmalı. Geçiş sürelerinin fevkalade önemli olduğunu burada özellikle söylemek istiyorum.

Birkaç konu daha var ama bunlar çok önemli değil, detay konular efendim. O bakımdan, ben arz ettim diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz. Yani epey uzun süre üzerinde çalışmışsınız işin.

“Başka, bizim, işverenlerden daha sonra katılan var mı?” dediğimizde, belediye mi sizinki?

TBB GENEL SEKRETERİ HAYRETTİN GÜNGÖR – Evet, Belediyeler Birliği.

BAŞKAN – Yalnız, biz, kamu işverenlerini çağırmadık buraya biliyorsun. Sana bir söz verelim yine de.

Kamu işverenlerini çağırsak yanmıştık burada çünkü Bakanlık temsilcileri var, onun için.

Buyurun.

TBB GENEL SEKRETERİ HAYRETTİN GÜNGÖR – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben Birlik Başkanımız Kadir Topbaş adına bu tasarıda çok cüzi, kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TBB GENEL SEKRETERİ HAYRETTİN GÜNGÖR – Gerçi benden önceki konuşmacımız da konuya değindi 62’nci maddede grev ve lokavt yasakları kapsamında. Burada belediyelerin itfaiye ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinde çalışanların grev ve lokavt yasakları kapsamında alındığı fakat

bizim açımızdan önemli gördüğümüz, özellikle şehir içi içme suyu şebeke hizmetlerinde çalışan işçilerin de bu kapsama alınmasının kamu yararı açısından uygun olduğunu düşünüyoruz.

Ben sadece bu konuyu arz etmek için buraya geldim.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun Ahmet Bey.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Kanunsuz grev istatistiği tutulmuyormuş. İstatistiklerini siz sormuştunuz da...

BAŞKAN – Ama işte böyle bir şey olunca da onun üzerinden bir sürü söz söylüyoruz: “Kanunsuz grev olabilir, kanunsuz grev oldu...” Ama bir istatistiği yok mesela. Ne kadar garip değil mi?

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Siz müsteşarken de tutulmamış mı efendim?

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Hayır efendim.

BAŞKAN – Yok, tutulmamış.

Halil Bey, size söz verebilirim. Biz daha devam edeceğiz alt komisyonda sizlerle. Çünkü bizim tarafları dinledik şimdi. Ama kamu tarafı, yani bakanlıklar bizde devam edecekler çalışmaya. Özellikle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı devamlı bizimle beraber devam edecek. Avrupa Uyum da... Evet, onları çağırırız. Bu toplantıda yok galiba.

Mesela şu anda Bülent Bey’in söylediği kurumlara bir giriş izni özellikle... Bu herhâlde verilecek yani. Bu bir eksikliktir, öyle bir şey mümkün değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR VEKİLİ NAMIK ATA – Zannediyorum orada bildirim var efendim.

BAŞKAN – Şimdi Bülent Bey, bütün katılımcılara şunu aktarayım ben: Bu e işlemleri en fazla yapan bir kuruluşun başkanlığından ben Parlamenta geldim, yani eczacılardan. Özellikle tüm işlemleri dijital ortamla, devletle olan bir kuruluştan. Bir günde 24 bin eczaneyi dijital ortama geçirdik Türkiye’de. Bir günde 24 bin eczaneyi ve milyonlarca reçeteyi, milyarlarca tek tek ilacı e-devlete geçirdik. Şimdi biz burada 800 bin işçiden bahsediyoruz. İsmi, cismi, hangi sendikaya üye olduğu. 800 bin kişi. Hadi 1 milyon olsun. Biz bir günde 1,5 milyon reçete kaydediyoruz. Düşünebiliyor musunuz durumumuzu. Onun için bunları dert etmeyin. En fazla sıkıntı bir hafta on gündür. Bir hafta on gün sonra hepsi yerli yerine oturur. Ayrıca, vatandaşların kendileri bilgisayar kullanamıyor olabilirler ama beş altı yaşındaki çocukları müthiş. Dert etmeyin. Hatta bilgisayar üzerinden değil, biliyorsunuz telefonlar üzerinden bile artık her şeyin yapılması mümkün. Onu dert etmeyin, o tarafı çok fazla dert etmeyin. Zaten işverenlerin bunu dert edeceğini sanmıyorum ben.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR VEKİLİ NAMIK ATA –
Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR VEKİLİ NAMIK ATA –
Sayın Başkanım, isterseniz, izin verirsiniz şu fıkrayı okumak istiyorum.

BAŞKAN – Tamam Namık Bey.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR VEKİLİ NAMIK ATA –
“Bakanlık, kayıtlara göre başvuru itibarıyla bir işçi sendikasının yetkili olduğunu tespit ettiğinde başvuruyu iş yeri veya işletmedeki işçi ve üye sayısının o iş kolunda kurulu işçi sendikalarıyla taraf olacak işveren sendikası veya sendikası üyesi olmayan işverene altı gün içerisinde bildirir.” İşvereni altı gün içerisinde bildiriyor Bakanlık.

BAŞKAN – Bildirme var canım, biliyorum.

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ - Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ – Bir sendika yetki için başvurduğunda -Sayın Müsteşarımın söylediği konu o- bu başvurunun sonucunu Bakanlık altı iş günü içerisinde taraflara bildirir. Fakat bu bildirim içerisindeki önceki kanunda ayrıca üyelikleri de bildirirdi fakat yeni kanunda üyeliklerin bildirilmesi yok. Şimdi tamamen e-devlet portalı üzerinden işleyecek olan bir üyelikte işveren hiçbir şekilde kimlerin üye olduğunu göremeyecek. Ama yine e-devlet kapısı üzerinden bu üyeliklerin bildirimi işverene yapılırsa bu üyelikler gerçek mi, sahte mi, değil mi ve itirazını ona göre yapabilecek. Birinci bölümü bu.

İkincisi de, işveren sendikalarının veya işverenlerin üyeliklerinde kanuna bir hüküm konulması lazım. E-devlet kapısı sadece gerçek şahıslara açık. PTT'ye gittiğinizde, müracaat ettiğinizde -ki, bugün tekrar aradık, çek ettik- sadece gerçek şahıslara verilebiliyor. Dolayısıyla, tüzel kişilerin veya sendikaların e-devlet kapısına girmesi mümkün değil. Eczanelerde, haklısınız, zatıalinizin söylediği gibi, Sosyal Güvenlik Kurumu o yetkiyi eczanelere verdi. Burada kanuna koyulacak bir cümleyle Bakanlık portalına sendikalara giriş yetkisi verilmesi lazım. Bunun da kanunla derc edilmesi lazım. Küçük bir cümleyle Bakanlığın yetki verdiği sendikalar bu portala... İşveren sendikaları e-devlet kapısını kullanmayacak Başkanım, Doğrudan sendikaya müracaatını yapacak. Sendika üyeliğini kesinleştirdikten sonra Bakanlığın verdiği yetkiyi kullanarak e-portal kapısından Bakanlığa giriş yapıp üyeliğini gerçekleştirecek.

BAŞKAN – Sendikalara giriş yetkisi...

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ – Evet efendim, sadece bu.

BAŞKAN – Ama bu yasaya koymaya gerek yok ki bunu, idari olarak da verebilir.

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ – Şimdi kanunda detaylı belirttiğiniz için efendim. Yani eczacıların konusu gibi değil. Sendikaların yetki konularında yıllarca süren itirazlar olabiliyor. O yüzden o konunun halledilmesi lazım.

Müsaade ederseniz bir teknik açıklama daha yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Tabii.

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ – Şimdi “Kanunsuz grev hâlinde işverene haklı nedenle fesih hakkı tanınır.” diyor mevcut kanun. Önceki kanunumuzda “Herhangi bir tazminat ödemeden feshedebilir.” diyordu. Şimdi haklı feshi düzenleyen önceki kanunumuzun 17’nci maddesi şimdiki 25’inci maddesi. Burada haklı nedenle fesih sebepleri tek tek sayılmış. Bu gösterilen sebep, yani kanunsuz grev sebebiyle fesih sebebi gösterilmemiştir. Dolayısıyla, İş Kanunu ile çıkacak olan bu tasarı arasında uyumsuzluk olacak. O nedenle, mevcut kanundaki hükmün, yani “Tazminatsız olarak feshedebilir.” cümlesinin -mevcut kanunda var zaten, hiçbir kesimin de bugüne kadar sıkıntı yaşamadığı bir madde- onların teknik olarak oraya alınması lazım Sayın Başkanım.

Bir de efendim zatıalınıza ben çok teşekkür ediyorum. Burada olan herhâlde bütün kesimlerin dikkatinden kaçırdığı, benim de kaçırdığım şeyi çok iyi yakaladınız, eğitim tesisleri konusu... Mevcut kanunda sendikaların kurabilecekleri sosyal tesisler veya sosyal faaliyetler vardır. Orada spor tesisi kurabilir üyelerine yönelik olarak, eğitim tesisi kurabilir fakat şimdi yeni kanunda genel bir mantık var, bunları tüzüğüne bıraktık. Fakat uygulamaya geçtiğimizde bunlar ileride büyük sorunlar yaratacak. Yani ILO’nun bugüne kadar eleştirmede olduğu, Avrupa Birliği’nin hiç gündemine almadığı şeyleri “Biz tüzüğüne bıraktık.” diyerek sendikaları ileride çok büyük sorunlara atacağız. Şu anda işçi ve işveren sendikalarımızın çok ciddi eğitim tesisleri var, çok muazzam eğitimler veriyorlar.

Şimdi sizin yakaladığınız yerde diğer konu ise doğal afetler zamanında... Özellikle o madde o zaman gelmişti efendim, 99 yılından sonra, depremde sonra gelmişti. “Devlete devretmek üzere okul kurabilirler, yardımda bulunabilirler”, o maddeydi. Şimdi biz sadece o fıkrayı aldık yeni taslağa koyduk fakat mevcut sosyal faaliyetlerine ilişkin hiçbir şey koyamadık. Zatıalınızın söylediği, eğer siz yakalamamış olsaydınız, bu kanun böyle yasalasmış olsaydı hiçbir sendika, iddia ediyorum, eğitim tesisi kuramayacaktı, üyelerine yönelik hiçbir faaliyette bulunamayacaktı. Şimdi kanunu sadeleştiriyoruz, çok özel bir hükmü getirip koyuyoruz. Bu sefer bu kanunun uygulaması başladığı anda karşımıza şu çıkacaktı: “Eğitim tesisi kurdun mu? Devlete devret.” “Ya ben üyelerime kurdum, kendi işçilerim için kurdum, bunlar faydalansın diye kurdum. Başka amaçla eğitim vereceğim.” “Yok, kanun hükmü açık, devlete devredeceksin.” Onun için, efendim, mevcut kanundaki sosyal faaliyetlerin, o düzenlemelere ilişkin şeylerin de tekrar bu kanuna derc edilmesi lazım. Kanunun maddelerini azaltmak veya sadeleştirmek bazen amaca hizmet etmez. ILO’nun bizi eleştirdiği konu “Sendikaların faaliyetlerine fazla müdahale etmeyin.” noktasında. Yoksa “Bütün bunları kanunda

düzenlemeyin.” diye bugüne kadar bir eleştiri de gelmedi. Özellikle YOL-İŞ olsun, İNTES olsun, diğer birçok sendikalar muazzam eğitim tesisleri kurdular. Yani bunların da teşvik edilmesi lazımken, biz teknik hatalarla, kanun düzenlemedeki hatalarımızdan dolayı bunu gözden kaçırıyoruz.

Müsaadeniz olursa son bir şeyi de eklemek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

TİSK DANIŞMANI CENGİZ DELİBAŞ – Sendikal güvence konusu ile iş güvencesi konusu sıkıntıydı. Bu Başbakanlıkta bir şekilde çözümlenmek istendi ve maddede düzeltilmeler yapıldı. Düzeltilirken amaç, uzlaşmayı sağlarken iş güvencesi kapsamının aynen korunmasıydı. Fakat orada yine teknik hatalar yapıldı. İş Kanunu’nun mevcut 18’inci maddesine atıf yapılmadığı için o madde ileride çok büyük problemler yaratacak. Orada ne murat edilmek istendiyse Sayın Başkanım, o murat doğrultusunda o maddenin tekrar revize edilmesi lazım.

Söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tabii sorabilirsiniz, buyurun.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Ben Bülent Bey’e sormak istiyorum soruyu: Dünyada Türkiye’den başka bir yerde, bir ülkede işveren sendikası var mı? Sendika kimliği altında soruyorum bunu, işveren sendikası olarak?

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Teorik tartışmadan işi çıkarın. Tabii, söyleyin de.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Peki.

Şimdi bunu anlatmak biraz şey... “İşveren sendikası” kelimesi sadece ve sadece Türkiye’de var. Ama orada “association” denilir yahut da... Neyse, İngilizcesi, Fransızcası, hiçbir önemi yok. Mesela şu anda bizim İngilizcedeki adım da Turkish Confederation of Employer Associations’ dır.

BAŞKAN – Doğru.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yani şunu arz etmeye çalışıyorum: Türkiye kendine bir özel... Biz de “İşveren sendikası” denilmesinden hiç hoşlanmıyoruz. İşverenleri korkutuyoruz bir kere “sendika” kelimesi geçtiğinden dolayı. Onu rahatlıkla söyleyeyim. Ben kendi kendime haksız rekabet yaratıyorum burada. Şu sadece Türkiye’de yaratılmış bir terminoloji.

BAŞKAN – Doğru.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Ama şunu söyleyeyim: İşveren kuruluşu, toplu sözleşme yapan vesaire, şudur, o anlamda. Yani bütün ülkelerde benim fonksiyonumu ifa eden var. Kelime oyunları oluyor bunlar, o kadar.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Hayır, oyun değil, ben sordum. Sonrası için hazırlık yapıyorum.

BAŞKAN – Turkish Pharmacists' Association' dur mesela Türk Eczacıları Birliği.

Tamam, katılıyorum size, doğru söylüyorsunuz.

Geçen gün arkadaşlar da bazı şeyleri farklı söylüyorlar. Mesela “ILO standartlarında sendikalar için denetim kabul edilemez.” falan diyor. Adamın aklına gelmiyor ki denetimsizlik ILO'da. Yani Avrupa ülkelerinde denetimsizlik aklına gelmiyor ki ILO'da. “Öyle bir denetim falan olmaz. ILO kabul etmez bunu.” diyor ama aklına gelmediği için. Yani hepsinin denetimi var kendi içerisinde. Normal bunlar. İşte biz de uyumlaştırmaya çalışıyoruz mümkün mertebe.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Ahmet Bey. Siz az konuşan müsteşarlardansınız.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – E-devlet konusundaki endişemizi biraz daha açmak istiyorum. Oradaki endişemiz şu: Tabii şimdi eczacılar kesiminin hepsi üniversite mezunu, hepsi en azından yazar kasayı kullanma dolayısıyla belli bir tecrübeye sahip ve İnternet kullanan kişiler. Ama şimdi mesela TOKİ'nin İncek'te inşaatı var.

BAŞKAN – İncek'i söylemeyin canım, Digor'da var mesela.

TOBB BAŞKANLIK ÖZEL MÜŞAVİRİ AHMET ŞAĞAR – Tabii, tabii. Buradakiler sendikalı olacaksa nasıl olacak? Oradan bir işçi herkesin nüfus cüzdanını alacak PTT'ye gidecek. Şimdi PTT özelleşti, kamu görevlisi yok orada, herhangi bir sendikalı işçi var. Şimdi 50 tane şeyi verdi, karşısında 50 tane şifreyi aldı geldi, bu kadar. Ondan sonra istediği gibi artık o sendikaya girer, bu sendikaya girer. Yani somut olarak verirse böyle bir endişemiz var. Yoksa e-devlet kapısının işleyişinde bir tereddüt, bir sorun yok tabii. Yani ben biraz açmak istedim. Böyle bir şey olursa o takdirde toplu hâlde nüfus cüzdanları devreder diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Ahmet Bey.

Şimdi ben bu iki günlük çalışmada ve üç günlük çalışmada -daha çalışacağız- bu güven ortamının oturması gerekir diye düşünüyorum. Yani bu güven ortamını sağlamalıyız Türkiye'de. Onun için, işveren, işçi, işte o olur, böyle olur, şöyle olur, şu şekilde olur yaklaşımıyla bir yere gidemeyiz. Yanlışlıklar tabii ki olur, yanlışlıkları düzeltiriz, önüne geçeriz.

Buyurun Bülent Bey.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Şu e-bildirge konusuna, e-devlet konusuna gelmek istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi arkadaşlar siz yokken bir açıklama getirdiler bir düzenleme yapılması gerektiği konusunda.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Peki efendim. Yani bizim oradaki itirazımız e-bildirgeye ilişkin değildir. Oradaki itirazımız madde metni ile uygulama arasındaki sorunlara ilişkindir. Onu özellikle vurgulamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Sendikalara giriş yetkisi verilmesi konusunda arkadaşlarımız bir hatırlatma yaptılar.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Yani buna benzer teknik detaylardan bahsediyorum.

BAŞKAN – Bir hatırlatma yaptılar. Bu teknik detay konusunda biraz çalışın, bir bakalım oraya biz de.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ BÜLENT PİRLER – Bir de efendim, bu konuda gerçekten TOBB’dan gelen Sayın Müsteşarımızın da hakikaten haklı olduğu taraflar var, kötüye kullanım. Hakikaten cezaları bir e-bildirge konusunda bir kere daha gözden geçirirsek çok daha anlamlı olacağız.

BAŞKAN – Geçireceğiz hepsini. Çok çalışıyoruz.

Efendim, başka söz yok galiba.

İşveren temsilcilerine, Bakanlık yetkililerine toplantımıza katıldıkları için çok teşekkür ediyoruz.

Biz bu toplantıyı büyük bir ihtimalle salı günü öğleden sonra devam ettireceğiz ama bundan sonra sadece Bakanlık temsilcileriyle ve Komisyonla devam ettireceğiz. Komisyondan talep olursa şunu dinleyelim diye, o kişiyi de çağıracağız buraya.

Toplantıyı burada kapatıyorum, iyi günler diliyorum, çok sağ olun.

Kapanma Saati: 12.17